Reg. No. : ....

Name : ....

SY-519

SECOND YEAR HIGHER SECONDARY EXAMINATION, MARCH 2023

Part – III

SANSKRIT-SASTHRA

(Optional)

Maximum : 80 Scores

Time : 2½ Hours

Cool-off time : 15 Minutes

निर्देशा :

- 15 निमेषाः समाश्वाससमयः । प्रश्नान् पठितुं इच्छानुसारं चयितुम्, उत्तराणि क्रमीकर्तुं च अयं समयः उपयोक्तव्यः ।
- प्रश्नस्य निर्देशान् सश्रद्धं पठित्वा अवगम्य च उत्तराणि लेखनीयानि ।
- प्रश्नानाम् अङ्काः दत्ताः । उत्तरलेखनाय समयः अङ्काः च परिगणनीयाः ।

നിർദ്ദേശങ്ങൾ:

- 15 മിനിറ്റ് സമാശ്വാസ സമയമാണ്. ഈ സമയം ചോദ്യങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനും ഇഷ്ടമുള്ളവ തിരഞ്ഞെടുക്കാനും ഉത്തരങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യാനും ഉപയോഗിക്കാം.
- ഓരോ ചോദ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിർദ്ദേശങ്ങളും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം വായിച്ചു മനസിലാക്കിയ ശേഷം ഉത്തരമെഴുതുക.
- ഓരോ ചോദ്യത്തിനുമുള്ള സ്കോർ നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഉത്തരമെഴുതുമ്പോൾ സമയവും സ്കോറും പരിഗണിക്കണം.

P.T.O.

‘क’ विभागः

(1-6) कोष्ठकात् उद्धृत्य चतुर्णां प्रश्नानामुत्तरं लिखत । एकैकोऽङ्कः । **(4 × 1 = 4)**

ബ്രാക്കറ്റിൽ നിന്നും ശരിയായത് തെരഞ്ഞെടുത്ത് 4 ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരമെഴുതുക. ഓരോ സ്കോർ വിതം.

1. बहुत्वविवक्षायां ________ स्यात् ।

   (एकवचनं, द्विवचनं, बहुवचनं)

2. उपदेशेऽन्त्यं हल् ________ स्यात् ।

   (इत्, आगमः, आदेशः)

3. समासः कति विधः ?

   (त्रिविधः चतुर्विध, पञ्चविधः)

4. समर्थः ________ ।

   (वृत्तिः, पदविधिः विग्रहः)

5. नान्तस्य भस्य टेर्लोपः स्यात् तद्धिते – इत्यर्थप्रतिपादकं सूत्रं किम् ?

   (नस्तद्धिते, झयः, अनश्च)

6. उपसर्जनं ________ ।

   (परं, पूर्वम्, अङ्गम्)

(7-9) त्रयाणाम् उत्तरं लिखत । एकैकस्य अङ्कद्वयम् । **(3 × 2 = 6)**

7-9 വരെ ഉള്ളതിൽ 3 ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 2 സ്കോർ വിതം.

7. 'नदीभिश्च' इति सूत्रस्यार्थं लिखत ।

8. 'तद्धितेष्वचामादेः' सूत्रार्थं लिखत ।

9. 'राजदन्तादिषु परम्' – इत्यस्यार्थं लिखत ।

10. पेटिकायां दत्तेषु उदाहरणेषु द्वन्द्वसमासस्य उदाहरणानि चित्वा लिखत । त्रयः अङ्काः । **(1 × 3 = 3)**

(ഉത്തരമെഴുതുക, 3 സ്കോർ)

हरिहरौ, भूतपूर्वः, शिवकेशवौ, राजदन्तः, पितरौ

(11-15) चतुर्णामुत्तरं लिखत । एकैकस्य चत्वारोऽङ्काः । **(4 × 4 = 16)**

11-15 വരെ ഉള്ളതിൽ 4 ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 4 സ്കോർ വിതം.

11. रामशब्दस्य पञ्चमी एकवचनरूपनिष्पादनाय रिक्तस्थानानि पेटिकातः निर्धार्य लिखत ।

रामात् →

राम → अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् ।

राम ङसि → ____________ ।

राम आत् → ____________ ।

रामात् → ____________ ।

अकः सवर्णे दीर्घः, स्वौजस् ... इत्यादि, टाङसिङसामिनात्स्याः

12. सूचनानुसारं 'तस्माच्छसो नः पुंसि' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

सूचना : → शस्य नः । रामान् ।

13. उदाहरणानुसारं समस्तपदानि लिखत ।

		विग्रहः	**समस्तरूपम्**
उदाहरणम् →	(1)	रूपस्य योग्यम्	अनुरूपम् ।
	(2)	हरेः सादृश्यम्	________ ।
	(3)	क्षत्राणां सम्पत्तेः	________ ।
	(4)	हरौ इति	________ ।
	(5)	विष्णोः पश्चात्	________ ।

14. यथोचितं योजयत ।

चतुर्थीतत्पुरुषः	षष्ठी
पञ्चमीतत्पुरुषः	सप्तमी शौण्डैः
षष्ठीतत्पुरुषः	चतुर्थीतदर्थार्थबलिहितसुखरक्षितैः
सप्तमीतत्पुरुषः	पञ्चमी भयेन

15. सूचनानुसारं 'पितामात्रा' इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यात ।

सूचना – द्वन्द्वसमासः, पितरौ ।

16. उत्तरयत । पञ्चाङ्काः । **(1 × 5 = 5)**

ഉത്തരമെഴുതുക, 5 സ്കോർ.

अधोनिर्दिष्ट सूचनानुसृत्य 'वीरपुरुषकः' इति शब्दस्य प्रक्रियां लिखत ।

सूचना : वीराः पुरुषाः यस्मिन् सः ।

वीर जस् पुरुष जस् ।

अनेकमन्यपदार्थे ।

सुपो धातुप्रातिपदिकयोः ।

कप् प्रत्ययः ।

विभक्तिकार्यः ।

DITTO WS

(17-18) एकस्य प्रश्नस्योत्तरं लिखत । षडङ्काः । **(1 × 6 = 6)**

ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 6 സ്കോർ.

17. समासलक्षणं भेदाञ्च सूचनानुसारं प्रतिपादयत ।

सूचना : केवलसमासः ।

18. सूचनानुसारं विभक्तिप्रत्ययान् लिखत ।

सूचना :

सु	औ	जस्
________	औट्	________
टा	भ्याम्	________
________	भ्याम्	भ्यस्
ङसि	________	भ्यस्
________	ओस्	________
________	ओस्	सुप्

'ख' विभागः

(19-24) पञ्चानामुत्तरं लिखत । एकैकोऽङ्कः । **(5 × 1 = 5)**

19-24 വരെ ഉള്ളതിൽ 5 ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. ഓരോ സ്കോർ വിതം.

19. न्यायदर्शनस्य आचार्यः कः ?

(पाणिनिः, कालिदासः, गौतमः)

20. कति पदार्थाः सन्ति ?

(पञ्च, दश, सप्त)

21. 'अद्वैतपञ्चरम्' केन विरचितम् ?

(श्रीनारायणगुरुदेवेन, श्रीशङ्कराचार्येण, श्रीचट्टम्पिस्वामिना)

22. 'दृग्गणितम्' इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ?

(शङ्करनारायणः, नीलकण्ठसोमयाजी, वटश्शेरि परमेश्वरन् नम्पूतिरिः)

23. ज्योतिषामयनं __________ ।

(चक्षुः, श्रोत्रम्, मुखम्)

24. नक्षत्राणि कति ?

(द्वाविंशति, सप्तविंशति, पञ्चविंशति)

(25-30) सर्वेषां प्रश्नानामुत्तराणिलिखत । एकैकस्य चतुरङ्काः । **(6 × 4 = 24)**

25-30 വരെയുള്ള എല്ലാ ചോദ്യങ്ങൾക്കും ഉത്തരമെഴുതുക. 4 സ്കോർ വിതം.

25. अनुबन्धचतुष्टयं लिखत ।

26. यथोचितं योजयत :

कारणमस्ति कार्यं नास्ति	आत्मा
ज्ञानाधिकरणम्	व्यतिरेकव्यभिचारः
कारणं नास्ति कार्यमस्ति	पाकः
तेजसंयोगः	अन्वयव्यभिचारः

27. इत्यादि वादोपरतं महान्तम्

प्रशान्तगम्भीरनिजस्वभावाम् ।

शोणाचले श्रीरमणं निरीक्ष्य

प्रोवाच नारायणसंयमीन्द्रः ।। इत्यस्य आशयं लिखत ।

DITTO WS

28. सूचनानुसारं श्री आगमानन्दस्वामिनमधिकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत ।

सूचना : → 1896-1961, करुनागप्पल्लि, धर्मः, वीरवाणी ।

29. अधोनिर्दिष्टाशयं पठित्वा श्लोकः कः इति निर्धार्य लिखत ।

आशयः – अहमिति शब्दः आत्मानमुद्दिश्य प्रयुज्यते । प्रतिपत्तारमुद्दिश्य त्वमिति शब्दः प्रयुज्यते । सर्वोऽयं व्यवहारः आत्मैवेदं सर्वमिति पारमार्थिकज्ञानाभावे संभवति । साधकस्य व्यवहारवर्जनमेवोचितं भवति ।

श्लोकाः →

को नाम देशः का जातिः प्रवृत्तिः का कियद्वयः । इत्यादि वादोपरति – र्यस्य तस्यैव निर्वृतिः ।।	अहं त्वं सोऽयमन्तर्हि बहिरस्ति न वास्ति वा । इत्यादि वादोपरति र्यस्य तस्यैव निर्वृतिः ।।

30. वारक्रमं यथोचितं योजयत ।

सूर्यः	कुजवारः
चन्द्रः	बुधवारः
कुजः	रविवारः
बुधः	गुरुवारः
गुरुः	चन्द्रवारः

(31-32) एकस्योत्तरं लिखत । पञ्चाङ्काः । **(1 × 5 = 5)**

31-32 ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 5 സ്കോർ.

31. यथोचितं योजयत ।

श्री ब्रह्मानन्द शिवयोगी	वेदान्तार्थशतकम्
श्री चट्टम्पिस्वामी	आनन्दसूत्रम्
श्री नारायणगुरुदेवः	योगामृतम्
श्री नीलकण्ठतीर्थपादः	सर्वमतसारस्यम्
श्री वाग्भटानन्दगुरुः	श्लोकत्रयी

DITTO WS

32. अधोदत्तं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि लिखत । नीलकण्ठतीर्थपादः मुवाट्टुपुष़ायां तिरुमाराटिग्रामे अजायत । माता वालानिक्काट्ट् कल्याणियम्मा, पिता नीलकण्ठपिल्ला च । वैद्यशास्त्रे, मन्त्रशास्त्रे, व्याकरणे, तर्के च सः निष्णातत्वमाप । चट्टम्पिस्वामिनः शिष्यत्वेन अद्वैतवेदान्ते प्रवीणोऽभवत् । अद्वैतस्तबकम्, वेदान्तार्थशतकम्, आनन्दमन्दाकम्, आराध्यपादपञ्चकम् इत्यादयः अस्य कृतयः ।

(1) नीलकण्ठतीर्थपादः कुत्र जनिमलभत ।

(2) तस्य पितरौ कौ ?

(3) आचार्यस्य गुरुः कः ?

(4) आचार्यः केषु विषयेषु निष्णातः आसीत् ।

(5) आचार्येण कृतं ग्रन्थत्रयं लिखत ।

(33-34) एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत । षडङ्काः । **(1 × 6 = 6)**

33-34 വരെ ഉള്ളതിൽ ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരമെഴുതുക. 6 സ്കോർ.

33. सुवर्णस्य तैजसत्वनिरूपणे पूर्वपक्षवचनं पठित्वा सिद्धान्तपक्षं साधयत ।

पूर्वपक्षः	**सिद्धान्तपक्षः**
सुवर्णं पार्थिवं	सुवर्णं तैजसम् ...
पीतत्वात् गुरुत्वात्	____________
च हरिद्रावत्	____________

34. 'ईश्वरानुमानम्' सूचनानुसारं सिद्धान्तपक्षं स्थापयत ।

सूचना → पूर्वपक्षः – जगत्कर्ता ईश्वरः नास्ति ।

सिद्धान्तपक्षः – अनुमानेन ईश्वरः अस्ति ।